

C. E. Christiansen: Selv om jeg naturligvis ogsaa vil takke den højtærede Minister, fordi han har rørt ved dette Spørgsmaal, maa jeg sige, at det foreliggende Lovforslag desværre langt fra kan tilfredsstille Kommunernes Ønsker, i hvert Fald ikke Købstadkommunernes, om en mere retfærdig Tilskudsordning for Kommunernes Skolevæsen.

Formaalet med Loven om en fælleskommunal Udligningsfond var at tilvejebringe en Udjævning af den Ulighed, der bestod med Hensyn til Kommunernes Udgifter, samt at Fonden skulde bære en Del af Statens Udgifter til Politivæsenet.

Tager man Finansaaret 1938—39 og sammenligner dette Aars Fordeling med Fordelingen i Finansaaret 1946—47, viser det sig, at der er sket en meget stærk Forskydning i Statens Favør. Udgifterne fordelte sig i 1938—39 med 32,4 Mill. Kr. til sociale Udgifter, 19,7 Mill. Kr. til Skolevæsenet, 10,6 Mill. Kr. til Sygehusvæsenet og 15,8 Mill. Kr. til Politivæsenet. For 1946—47 var Beløbene 47,6 Mill. Kr. til Socialvæsenet, 21,1 Mill. Kr. til Skolevæsenet og 40,9 Mill. Kr. til Sygehusvæsenet, medens Tallet for Politivæsenets Vedkommende var vokset til 57,1 Mill. Kr. Det vil sige, at Alders- og Invalidereandelen er faldet fra 35,15 pCt. til 20,18 pCt. og Skolevæsenets Andel fra 21,38 pCt. til 8,93 pCt., hvorimod Politivæsenets Andel er steget fra 17,21 pCt. til 24,18 pCt. Medens Statens Andel i 1938—39 var 27 pCt. og Kommunernes Andel 70 pCt. af Fondens Udgifter, er ifølge Budgettet for 1947—48 Tilskuddet til Statens Udgifter til Politiet steget til 42 pCt. og Kommunernes Andel gaaet ned til godt 57 pCt.

Efter min Mening burde man, hvis man da vil følge Lovens § 20, der siger, at det Over- eller Underskud, som Fondens Regnskab for det enkelte Regnskabsaar maatte udvise, bliver at tage i Betragtning ved Fastsættelsen af de Beløb, der skal udskrives som fælleskommunal Skat for det paafølgende Aar, gøre Tilskuddene konjunkturbestemte. Stigningsprocenten for 30 Købstadkommuners Skoleudgifter, som den danske Købstadforening har ladet undersøge, er 78,5, som Købstadkommunerne selv har maattet afholde, skønt det var Fondens afgjorte Forudsætning, at en Del af disse Udgifter skulde bæres af de fælleskommunale Skatter. Jeg mener, der er gjort Uret over for Kommunerne, men jeg haaber, at den Omstændighed, at den højtærede Indenrigsminister nu kommer med sit Forslag om en meget beskeden For-

højelse — efter min Mening alt for beskeden —, dog tyder paa, at Opmærksomheden er henvendt paa Sagen, og at det vil føre videre Overvejelser om større Retfærdighed med sig.

Fonden har jo nu, saa vidt jeg har faaet oplyst, et Overskud paa ca. 162 Mill. Kr. Jeg er klar over, at naar man har holdt dette store Overskud tilbage, har Finansministeriet haft en Finger med i Spillet; man har sikkert ment, at der her var en Mulighed for Pengebinding. Men det er urimeligt at tilbageholde Beløbet, thi Pengene er dog tilvejebragt til deres bestemte Formaal, nemlig Udligningen mellem Kommunerne, og Pengene er jo Kommunernes.

Jeg skal paa mit Partis Vegne tilsige Støtte til Lovforslagets Gennemførelse og haaber, at det ikke varer længe, før den højtærede Minister vil komme med et langt mere gennemgribende Forslag om Ændring af dette Forhold.

Bækgaard: Kommunernes Udgifter til Skolevæsenet er en af de Ting, som den fælleskommunale Udligningsfond har til Formaal at udligne, og der er fastsat visse Regler, hvorefter dette skal ske. Den Forskydning, der har fundet Sted siden denne Lovs Vedtagelse i 1937, kan i Henseende til disse Regler ikke længere søges at svare til Forudsætningen. Den foregaaende Taler har nævnt Eksempler paa, hvordan Forholdene har udviklet sig, og dette skal det foreliggende Forslag raade Bod paa, saa at Forholdene ændres i Retning af det tilsigtede.

Ændringerne er lette at overse, og Forslaget er nu gennemgaaet, saa jeg skal ikke komme nærmere ind paa det. Jeg kan dog ikke undlade at understrege lidt af det, det ærede Medlem Hr. C. E. Christiansen nævnte med Henblik paa den store Beholdning, der er i Fonden. Saa vidt jeg husker, var det Hensigten med den kommunale Udligningsfond, at der ikke skulde oplægges mere, end der var Brug for i Aarenes Løb. Men der er nu opsamlet saa store Beløb, at der nok kunde være Anledning til — for det er jo rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at det er Kommunernes Penge — enten at yde en større Refusion eller ogsaa at nedsætte de Beløb, som opræves fra Kommunerne. Jeg skal i øvrigt ikke komme nærmere ind paa Spørgsmaalet, men Kommunernes Budgetter er saa anstrengte for Tiden, at der er Grund til ikke at opsamle saa store Beløb.